

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת נעמה לזימי

5321/25/פ

הצעת חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם (תיקון – חובת גילוי של מסחר בניירות ערך לחבר בוועדת הכספים או הכלכלה של הכנסת), התשפ"ה–2025

1. הוספת סעיף 1ב13 בחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א–1951¹, אחרי סעיף 13ב יבוא:

"חובת גילוי של 1ב13. חבר בוועדת הכספים של הכנסת או בוועדת מסחר בניירות ערך הכלכלה של הכנסת המבצע, בעצמו או באמצעות אחר, פעולה של מכירה או רכישה של ניירות ערך, ידווח על כך לוועדת האתיקה של הכנסת בתוך שלושים ימים מיום ביצוע הפעולה; ועדת האתיקה תפרסם דיווחים שקיבלה לפי סעיף זה באתר האינטרנט של הכנסת."

דברי הסבר

חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א–1951, אוסר על חבר הכנסת לעסוק בכל עיסוק נוסף זולת חברותו בכנסת. החוק קובע מספר סייגים לאיסור ובהם החזקת מניות בתאגיד. עם זאת, דומה שהמחוקק לא נתן דעתו לאפשרות של ניצול לרעה על ידי חבר הכנסת המכהן באחת מוועדות הליבה של העיסוק הכלכלי בכנסת (ועדות הכספים והכלכלה) שכן, לנושאים שמוכרעים בוועדות אלה השלכות דרמטיות על המשק הישראלי וחברי הכנסת שמשותפים בדיונים אלה חשופים למידע כלכלי רב ערך שמשקלו הכספי עצום. נוכח כך, גובר הצורך להגביר את הפיקוח ואת השקיפות על חברי הכנסת שנמצאים בצמתים הכלכליים הרגישים ביותר כדי לוודא שלא מתקיים ניגוד עניינים ושלא מתקיים שימוש במידע פנימי לצורך רווח כספי אישי.

לפיכך, מוצע לקבוע כי חבר הכנסת המכהן כחבר בוועדת הכספים או הכלכלה של הכנסת, יחויב במסירת דיווח על כל פעולה של רכישה או מכירה של ניירות ערך, וכן שדיווחים אלו יפורסמו בפומבי. חוק דומה אושר בארצות הברית בשנת 2012 ("Stop Trading on Congressional Knowledge Act") וקובע

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 228.

חובת דיווח ופרסום על חברי בית הנבחרים, הסנאט ואף על הפקידות הכלכלית הבכירה בבית הלבן, בדבר מכירה וקניה של ניירות ערך בסכומים העולים על אלף דולר.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה ועל שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת אילן גילאון (פ/4450/18; פ/113/19, הוסרה מסדר היום ביום י"ח בתמוז התשע"ג (26 ביוני 2013); פ/2586/19), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת אילן גילאון וקבוצת חברי הכנסת (פ/794/20); הוסרה מסדר היום ביום כ"ה בטבת התשע"ו (6 בינואר 2016); פ/4831/20), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חבר הכנסת אילן גילאון (פ/150/22) ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יאיר גולן (פ/2306/23, פ/532/24).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' בטבת התשפ"ה (06.01.2025)